

ULUSAL MESLEK STANDARDI

BİTİM İŞLEMLERİ OPERATÖRÜ
SEVİYE 4

REFERANS KODU / 10UMS0075-4

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI/ 05/07/2010-27632 (Mükerrer)

Meslek:	BİTİM İŞLEMLERİ OPERATÖRÜ
Seviye:	4^I
Referans Kodu:	10UMS0075-4
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	TÜRKİYE TEKSTİL SANAYİİ İŞVERENLERİ SENDİKASI (TTSİS)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/ Sayı:	15.06.2010 Tarih ve 2010/35 Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	05/07/2010-27632 (Mükerrer)
Revizyon No:	00

^I Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye dört (4) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

BİTİM İŞLEMİ: Tekstil mamullerinin beyazlatma ve renklendirme hariç görünümünü, tutumunu ve kullanma özelliklerini geliştirmek için yapılan kimyasal ve mekanik işlemleri,

BOYUTSAL DEĞİŞİM: Tekstil malzemesinin ısı, hareket, gerginlik, akışkan karşısında görülen enindeki ve boyundaki değişikliği,

DEKATÜR: Yünlü kumaşların istenilen tutum ve görünüme ulaşması için uygulanan ısı işlemi,

DİNKLEME: Ağırlıklı yün ihtiva eden kumaşların, mekanik, kimyasal ve sıcaklık etkisi ile keçeleştirilmesini,

DOK: Kumaşın sarılması için kullanılan silindiri,

FULARD: Sıvı emdirme teknesini,

ISG: İş sağlığı ve güvenliğini,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması'nı,

KALANDIRLAMA: Tekstil mamul yüzeyinin yüksek sıcaklık ve basınca sahip silindirler arasından geçirilerek sıkıştırılması ve düzgün, parlak yüzeyli hale getirilmesini,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

LİSA: Tekstil mamulü yüzeyinde, şeftali tüyü efekti oluşturma işlemi,

MUKAVEMET: Malzemenin herhangi bir yönde uygulanan kuvvet veya yüke karşı gösterdiği dirence,

NUMUNE: Herhangi bir maddenin bütün özelliklerini içeren küçük bir örneğini,

PARTİ NUMARASI: Kumaşların fabrika içinde siparişe göre sınıflandırmasını gösteren numarayı,

REFAKAT KARTI: Malzemeye uygulanacak işlemler ile ilgili bilgileri içeren kumaşa iliştilirilmiş kartı,

RULO (TOP): Dürülerek silindir şeklinde sarılmış mamul kumaşı,

SANFOR: Kumaşa çekmezlik özelliğinin kazandırılmasını,

SIKMA SİLİNDİRLERİ: Kumaş yıkama ve boyama makinelerinin çıkışındaki mekanik ya da hidrolik basınçla birbiri üzerine sıkıştırılmış merdaneleri,

SİRKULASYON: Makinelerde hava veya sıvı akışının dolaşımını,

ŞARDON: Kumaş yüzeyinin, havlı bir tutum elde edilmesini sağlayacak şekilde tüylendirilmesini,

TRAŞLAMA: Tekstil mamul yüzeyinin, üstündeki fazlalıkların kesilerek alınması ve yüzeyin düzgün hale getirilmesini,

ÜRETİM REÇETESİ: İstenilen ürünü elde etmek için gerekli kimyasalların tipine göre oransal olarak tanımlandığı listeyi,

YAŞ BİTİM İŞLEMLERİ: Sulu ortamda yapılan kimyasal bitim işlemlerini,

ZIMPARA: Tekstil mamul yüzeyinin hafif tüylendirilme işlemini

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	6
2. MESLEK TANITIMI.....	7
2.1. Meslek Tanımı.....	7
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri.....	7
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler	7
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat.....	7
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları.....	7
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	8
3. MESLEK PROFİLİ.....	9
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	9
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman	21
3.3. Bilgi ve Beceriler	22
3.4. Tutum ve Davranışlar	23
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	24

1. GİRİŞ

Bitim İşlemleri Operatörü (Seviye 4) ulusal meslek standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan “Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” ve “Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası (TTSİS) tarafından hazırlanmıştır.

Bitim İşlemleri Operatörü (Seviye 4) ulusal meslek standardı, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş, MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Bitim İşlemleri Operatörü (Seviye 4); iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili önlemleri alarak, kalite sistemleri çerçevesinde, tekstil bitim işlemlerinde (yıkama, kurutma, dekatür, sanfor, şardon, taşlama, dinkleme, kalandır, zımpara vs.) kullanılan makinelerde görev yapan operatörleri sevk ve idare eden, makine çalışma ayarlarını kontrol eden kişidir.

Bitim İşlemleri Operatörü (Seviye 4); iş organizasyonunun yapılması, makinelere ait üretim planlarının uygulanması, makinelere operatörlerin dağıtılması, imalat sürecinin kontrol edilmesi, makine ve operatörlerin performanslarının izlenmesi ve yapılan testlerin sonuçlarına göre üretimin yönlendirilmesinden sorumludur. Sorumluluğunda olan makinede/makinelerde, üretimin her aşamasında uygun miktar, kalite ve standartta ürünün elde edilmesi için gerekli tedbirlerin alınmasını sağlar. Bununla birlikte işlemlerin yapılmasında iş talimatlarına uygun çalışır, olumsuzlukları ve sorumluluk alanı dışında kalan beklenmeyen durumları ilgili birime ve amirine bildirir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO-08: 8154 (Ağartma, boyama ve kumaş temizleme makineleri operatörleri)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler

4857 Sayılı İş Kanunu

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği

Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği

Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik

Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik

Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği

Ayrıca; iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyulması ve konu ile ilgili risk analizi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

Mesleğe ilişkin diğer mevzuat bulunmamaktadır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Bitim işlemleri, kapalı ortamda yapılır. Çalışma ortamı nemli ve sıcak olduğundan havalandırma sistemi yeterli olmalıdır. Ortamda, boyarmadde ve kimyasal maddelerden kaynaklı olarak koku oluşmaktadır. Ayrıca sıvı ve gaz halinde tehlikeli maddeler bulunur. Çalışma ortamını olumsuz etkileyen koşullar arasında, gürültü, titreşim, toz, ıslak ve kaygan

zemin sayılabilir. Çalışma esnasında yapılan işin özelliğine göre Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) Yönetmeliği hükümlerine uygun kişisel koruyucu donanım kullanılmalıdır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Bitim İşlemleri operatörü (Seviye 4)'ün boyaya ve kimyasala karşı alerjisi olmaması gerekir.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini almak	A.1	Yasa ve işyerine özgü iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygulamak	A.1.1	İşyerinde geçerli olan iş sağlığı ve güvenliği normlarını öğrenir ve uygular.
				A.1.2	İş güvenliği açısından makine aparatlarına uzuvlarını kaptırmaması için işe uygun kişisel koruyucu donanımı kullanır.
				A.1.3	Müdahale araçlarının kullanımını ve yerlerini öğrenir ve uygular.
		A.2	Karşılaşılabilecek risklere karşı önlem almak	A.2.1	Çalışma bölgesinde risk oluşturabilecek faktörleri saptama çalışmalarına katılır ve katkıda bulunur.
				A.2.2	Risk faktörlerinin azaltılmasına yönelik yapılan çalışmalara (risk değerlendirmesi) katılır.
		A.3	Acil/tehlikeli durum ve çıkış prosedürlerini uygulamak	A.3.1	Tehlike durumlarını saptama ve önlem alma çalışmalarına katılır.
				A.3.2	Anında giderilemeyecek veya yetki alanı dışındaki acil durum veya kazayı derhal ilgili personel ve acil hizmet birimlerine bildirir.
				A.3.3	Acil durumlarda çıkış veya kaçış prosedürlerini uygular.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	Çevre koruma mevzuatına uygun çalışmak	B.1	Çevre koruma standart ve yöntemlerini uygulamak	B.1.1	Gerçekleştirilen işlemler ile ilgili çevresel etkilerin doğru bir şekilde saptanması çalışmalarına katılır.
				B.1.2	Çevre koruma gereklerine ve uygulamalarına yönelik periyodik eğitimlere katılır.
				B.1.3	İş süreçlerinin uygulanması sırasında çevre etkilerini gözler ve zararlı sonuçların önlenmesi çalışmalarına katılır.
		B.2	Çevresel risklerin azaltılmasına katkıda bulunmak	B.2.1	Dönüştürülebilen malzemelerin geri kazanımı için gerekli ayırmayı ve sınıflandırmayı yapar.
				B.2.2	Tehlikeli ve zararlı atıkları verilen talimatlar doğrultusunda diğer malzemelerden ayırıştırır ve gerekli önlemleri alarak geçici depolamasını yapar.
				B.2.3	Yanıcı ve parlayıcı maddelerin güvenli bir şekilde tutulmasını sağlar.
				B.2.4	Dökülme ve sızıntılara karşı kullanılacak uygun donanım, malzeme ve ekipmanı hazır bulundurur.
		B.3	Doğal kaynakların tüketiminde tasarruflu hareket etmek	B.3.1	Doğal kaynakları tasarruflu ve verimli bir şekilde kullanır.
				B.3.2	Doğal kaynakların daha az ve verimli kullanımı için gerekli tespit ve planlama çalışmalarına katılır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Kalite yönetim sistemi dokümanlarına uygun çalışmak	C.1	İşe ait kalite gerekliliklerini uygulamak	C.1.1	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara göre kalite gerekliliklerini uygular.
				C.1.2	Araç, alet, donanım ya da sistemin kalite gerekliliklerine uygun çalışır.
				C.1.3	Çalışmayla ilgili kalite raporlarını doldurur.
				C.1.4	Operasyon bazında çalışmaların kalitesini denetler.
		C.2	Süreçlerde saptanan hata ve arızaları engelleme çalışmalarına katılmak	C.2.1	Çalışma sırasında saptanan hata ve arızaları yetkili kişilere sürekli bildirir.
				C.2.2	Hata ve arızaları oluşturan nedenlerin belirlenmesine ve ortadan kaldırılmasına katkıda bulunur.
				C.2.3	Hata ve arıza gidermeyle ilgili yöntemleri uygular.
				C.2.4	Yetkisi dahilinde olmayan veya gideremediği hata ve arızaları amirlerine bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	İş organizasyonu yapmak	D.1	Günlük iş organizasyonunu yapmak	D.1.1	Belirlenen üretim planına göre iş organizasyonunu yapar.
				D.1.2	Verilen talimatlara göre kendi iş programında revize yapar ve ilk amirine bilgi verir.
				D.1.3	Diğer çalışma arkadaşlarıyla uyumlu olan günlük çalışma programı hazırlar.
		D.2	Çalışmalarını raporlamak	D.2.1	Uygun periyotta yaptığı çalışmalarını yazılı hale getirir.
				D.2.2	Raporlama çalışmalarında tanımlanan formları kullanır.
				D.2.3	Üretim sürecinde ortaya çıkan aksaklıkları raporlar ve üst yönetime bildirir.
		D.3	İş akışını planlamak	D.3.1	Hazırlanacak ürüne uygun zaman planlaması yapar.
				D.3.2	Hazırlanacak ürünün işlem akışına uygun olarak iş akışını planlar.
		D.4	Operatörlerin makinelere dağılımını yapmak	D.4.1	Operatörün makine tecrübesine göre makinelere dağıtımını yapar.
				D.4.2	Makinenin iş hacmine göre operatörleri makinelere dağıtır.
		D.5	Yönetimin hazırladığı üretim planını hatlara dağıtmak	D.5.1	Üretim planına uygun olarak makinelerin boş kalmayacak şekilde beslenmesini sağlar.
				D.5.2	Üretim planına göre doğru malzemenin doğru hatta olmasını sağlar.
				D.5.3	Üretim planını eksiksiz ve zamanında uygulayarak üretim verimliliğini sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Mesleki gelişime yönelik faaliyetleri yürütmek	E.1	Meslek ile ilgili eğitim faaliyetlerine katılmak	E.1.1	Meslek ile ilgili yenilikleri takip eder.
				E.1.2	Yönetim tarafından belirlenen mesleki eğitim ve organizasyonlara katılır.
				E.1.3	Mesleği ile ilgili belirlediği eğitim eksikliklerini yönetime bildirir.
		E.2	Birlikte çalıştığı kişilere mesleği ile ilgili eğitim vermek	E.2.1	Gerekli durumlarda bilgi ve becerilerini ilgili kişilere aktarır.
				E.2.2	Astlarının mesleki gelişimini takip eder, yönetime bildirir.
		E.3	Astlarının mesleki eğitim ihtiyaçlarını belirlemek	E.3.1	Astlarının mesleki eğitim eksikliklerini yönetime bildirir.
				E.3.2	Astlarının belirlenen eğitim programlarına eksiksiz olarak katılımını sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Üretim performansını kontrol etmek	F.1	Makine üretim performansını kontrol etmek	F.1.1	Üretim miktarına bakarak makine üretim performansını kontrol eder.
				F.1.2	Makinedeki telef miktarına bakarak makine üretim performansını kontrol eder.
				F.1.3	Makine duruş sayısını takip ederek makine üretim performansını kontrol eder.
				F.1.4	Aynı partileri üretim miktarı ve hata açısından karşılaştırır.
		F.2	Operatör performansını kontrol etmek	F.2.1	Benzer makinelerde çalışan operatörlerin üretim çıktılarını karşılaştırır.
				F.2.2	Aynı üretim tipindeki vardiya farklılıklarını karşılaştırır.
				F.2.3	Operatörün soruna müdahale etme süresini kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Makinenin üretime hazırlanma sürecini kontrol etmek (Devamı var)	G.1	Beslenecek kumaşı kontrol etmek	G.1.1	İşleme alınacak kumaşın özelliklerinin refakat kartı ile uyumunu kontrol eder.
				G.1.2	Gerekli durumlarda gramaj, boyutsal değişim, mukavemet, sıklık testlerinin yapılmasını sağlar.
				G.1.3	İstenilen kumaş özelliklerine göre test sonuçlarını kontrol eder ve standartlara uygun olmayan sonuçları ilk amirine bildirir.
				G.1.4	Kumaşın doğru yüzünün makineye verilmesini sağlar.
		G.2	Makinenin ayarlarını kontrol etmek	G.2.1	Malzeme özelliklerine göre ayarların uygun olup olmadığını kontrol eder.
				G.2.2	Makine sıcaklık ayarının kumaş özelliğine uygun olup olmadığını kontrol eder.
				G.2.3	Sıkma silindirleri ayarının istenilen kumaş özelliklerine göre yapılmasını sağlar.
				G.2.4	Kumaş geçiş hızı ayarının istenilen çıkış rutubeti oranına uygunluğunu kontrol eder.
				G.2.5	Buhar basıncını istenilen kumaş özelliklerine göre kontrol eder.
				G.2.6	Besleme ayarlarının istenilen kumaş özelliklerine göre uygunluğunu kontrol eder.
				G.2.7	Gerginlik ayarlarının istenilen kumaş özelliğine göre uygunluğunu kontrol eder.
G.2.8	Makinenin hareketli mekanizmaları ile malzeme arasındaki mesafe ayarlarını yapar.				
G.2.9	Yapılacak işlemler için su ve kimyasalların hazırlanmasını sağlar.				

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Makinenin üretime hazırlanma sürecini kontrol etmek	G.3	Makineye su ve kimyasalın verilmesini kontrol etmek	G.4.1	Makinenin temiz olup olmadığını kontrol eder.
				G.4.2	Makineye verilen su ve kimyasalın talimatlarda belirtilen sıvı alma miktarına (Pick-Up) uygunluğunu kontrol eder.
				G.4.3	Farklı tip üretime geçtiğinde uygun su ve kimyasal değişiminin yapılmasını sağlar.
				G.4.4	Çözeltinin uygun pH değerinde ayarlanıp ayarlanmadığını kontrol eder.
		G.4	Kumaş özelliklerini kontrol etmek	G.5.1	Numune alarak kumaş özelliklerinin uygunluğunu kontrol eder.
				G.5.2	Numune kumaşın ağırlık ve boyutsal özelliklerinin ölçümünü kontrol eder.
				G.5.3	Uygun olmayan durumlarda makine çalışma ayarlarını düzeltir.
		G.6	Yaş bitim işlemleri için yapılan hazırlıkları kontrol etmek	G.6.1	Tank ve fulardın boş olup olmadığını kontrol edilmesini sağlar.
				G.6.2	Kullanılacak araç, gereç ve makinenin temizliğini kontrol eder.
				G.6.3	Yaş bitim işlemleri için su ve kimyasalların hazırlanmasını sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
H	Ürünlerin makineye yüklenme sürecini kontrol etmek	H.1	Topsların/bobinlerin makineye beslenmesini kontrol etmek	H.1.1	Topsları/bobinleri kurutma makinesine yerleştirirken, topsların/bobinlerin arasında sirkulasyon olacak şekilde boşluklar bırakılması için gerekli talimatları verir.
				H.1.2	Malzemenin parti numaraları dikkate alınarak beslenip beslenmediğini kontrol eder.
		H.2	Bobinlerin etiketlenmesini kontrol etmek	H.2.1	Etiketlemenin parti numaralarını dikkate alarak yapılıp yapılmadığını kontrol eder.
				H.2.2	Şekli bozuk bobinlerin etiketlenip etiketlenmediğini kontrol eder.
		H.3	Kumaşların makineye beslenmesini kontrol etmek	H.3.1	Kumaşın katlanmayacak şekilde beslenip beslenmediğini kontrol eder.
				H.3.2	Gerginlik ve besleme ayarlarının üretim reçetesinde tanımlanan değerlere uygunluğunu kontrol eder.
				H.3.3	Kumaşın uygun geçiş yolunda olup olmadığını kontrol eder ve hataların düzeltilmesini sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
I	Makinenin üretimini kontrol etmek	I.1	Mamul kumaşın kalitesini kontrol etmek	I.1.1	Kumaşta renk değişimi, renk dalgalanması, lekelenme, kenar-orta renk farkı gibi renk özelliklerini kontrol eder ve hataların giderilmesini sağlar.
				I.1.2	Kumaşın, numuneye uygun renkte olup olmadığını kontrol eder ve kumaşın, numuneye uygun olmasını sağlar.
				I.1.3	Talimatlara uygun olarak, kumaşta kırık, çizgi, ezme, delik, patlak, yırtık, mukavemet, rutubet gibi fiziksel özelliklerin kontrol eder ve gerekli önlemleri alır.
		I.2	Numune alınmasını kontrol etmek	I.2.1	Alınan numunenin talimatlarda belirtilen miktara uygunluğunu kontrol eder ve talimatlara uygunluğunu sağlar.
				I.2.2	Kumaşın eni ve boyunca uygun yerlerinden alınıp alınmadığını kontrol eder ve gerekli durumlarda müdahale eder.
		I.3	Bobinleri/topsları kontrol etmek	I.3.1	Kurutucudan çıkan bobinlerin/topsların uygun rutubette olup olmadığını kontrol eder.
				I.3.2	Bobinlerin/topsların makinedeki yerleşiminde herhangi bir düzen kaybı olup olmadığını kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
J	Makinenin boşaltılmasını kontrol etmek	J.1	Makineden topların/bobinlerin/kumaşların çıkartılmasını kontrol etmek	J.1.1	Makineden kumaşın katlanarak (sallayarak) ya da rulolara/doklara sarılarak çıkartılmasını sağlar.
				J.1.2	Kumaşın özelliğini kaybetmeyecek şekilde boşalmasını sağlar.
				J.1.3	Kumaşın ruloya/doka sarılırken uygun gerginlikte sarılıp sarılmadığını kontrol eder.
				J.1.4	Farklı partilerin birbirine karıştırmadan çıkarılıp çıkarılmadığını kontrol eder ve gerekli tedbirleri alır.
				J.1.5	İşlemi bitmiş topların/bobinlerin sirkulasyon sağlanması için mesafeli bir şekilde taşıyıcı arabalara yerleştirilip yerleştirilmediğini kontrol eder.
		J.2	Makinenin ve çevresinin temizliğini kontrol etmek	J.2.1	Makinenin toz, elyafı ve kumaş parçaları kalmayacak şekilde temizlenip temizlenmediğini kontrol eder.
				J.2.2	Makinenin kimyasal madde kalmayacak şekilde temizlenip temizlenmediğini kontrol eder.
				J.2.3	Makine çevresinin kimyasal madde ve su kalmayacak şekilde temizlenmesi için gerekli tedbirleri alır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
K	Sorumluluğundaki makineleri kontrol etmek	K.1	Makinedeki olağandışı durumları kontrol etmek	K.1.1	Tespit edilen olağandışı durumları yetkisi dahilinde giderir.
				K.1.2	Yetkisi dahilinde olmayan durumları ilgili birime ve amirine bildirir
		K.2	Makinede kaçak olup olmadığını kontrol etmek	K.2.1	Su, buhar, yağ, hava, kimyasal, gaz kaçağı olup olmadığını kontrol eder.
				K.2.2	Sıcaklığın belirlenen dereceye uygunluğunu kontrol eder.
				K.2.3	Makinenin yardımcı kaplarında kaçak olup olmadığını kontrol eder.
		K.3	Bakım-onarım yapıldıktan sonra makinenin çalışmasını kontrol etmek	K.3.1	Arıza giderilmediyse makinenin teslim alınmamasını sağlar.
				K.3.2	Bakım sonrası makinenin belirlenen standart çalışma ayarlarının kontrol edilmesini sağlar.
				K.3.3	Bakım sonrası makinenin çalışmaması durumunda, ilgili birime ve ilk amirine bilgi verilmesini sağlar.
		K.4	Sorumluluğunda olan makinedeki sarf malzemelerini kontrol etmek	K.4.1	Makinedeki sarf malzemelerini üretim planına göre kontrol eder.
				K.4.2	Belirlenen eksikliklerin ilgili birime bildirilmesini sağlar.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Dekatür makinesi
2. Dikiş makinesi
3. Dinkleme makinesi
4. Eldiven
5. Fikse makinesi
6. Fulard
7. Halat açma makinesi
8. Hassas terazi
9. Kalandır
10. Kaplama makinesi
11. Kişisel koruyucu donanım
12. Kurutma makineleri
13. Lisa makinesi
14. Makas
15. Metre
16. Numune alma aparatı
17. Sanfor cetveli
18. Sanfor makinesi
19. Sıkma (santrifüj) makinesi
20. Şardon makinesi
21. Tank
22. Taşıyıcı araba
23. Taşlama makinesi
24. Terbiye tankı
25. Transpalet
26. Tıraşlama makinesi
27. Tumbler
28. Tüp kesme makinesi
29. Yıkama makinesi
30. Zımpara makinesi

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durumlarda çıkış ve kaçış prosedürleri bilgisi
2. Araç, gereç ve ekipman bilgisi
3. Atıkların kaynakta doğru ayrılması ve geri dönüşüm faaliyetleri bilgisi
4. Bitim işlemlerindeki makineleri kullanabilme becerisi
5. Çalışma ortamındaki tehlike işaretleri bilgisi
6. Çevre düzenlemeleri bilgisi
7. Doğrulama ve kıyaslama bilgi ve becerisi
8. Ekip içinde çalışma yeteneği
9. El becerisi
10. El-göz koordinasyon becerisi
11. İletişim yeteneği
12. İş sağlığı ve güvenliği önlemleri bilgisi
13. İş organizasyonu yapabilme becerisi
14. İşyeri çalışma prosedürleri bilgisi
15. Kalite kontrol prensipleri bilgisi
16. Kısa zamanda farklı noktaları kontrol edebilme bilgi ve becerisi
17. Kimyasal madde bilgisi
18. Kontrol sonuçlarını değerlendirebilme becerisi
19. Makine program bilgisi
20. Makinelerin çalışma ayarlarını yapabilme bilgi ve becerisi
21. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
22. Mesleki terim bilgisi
23. Numune alma becerisi
24. Öğrenme ve öğrendiğini aktarabilme yeteneği
25. Performans ölçme ve değerlendirme bilgi ve becerisi
26. Raporlama becerisi
27. Renk bilgisi
28. Renkleri ayırt edebilme yeteneği
29. Sarf malzemesi bilgisi
30. Sorumluluğundaki kişileri yönetebilme becerisi
31. Tehlikeli atık bilgisi
32. Tekstil bitim işlemleri bilgisi
33. Tekstil kimyası bilgisi
34. Tekstil lifleri ve özellikleri bilgisi
35. Ürünleri makineye beslerken dikkat edilecek noktalar bilgisi
36. Zaman yönetimi bilgisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Aldığı kararlarda maliyet unsurunu göz önünde bulundurmak
2. Astlarına karşı adil ve tarafsız davranabilmek
3. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanabilmek
4. Çalışmalarında planlı ve organize olmak
5. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
6. Çevre, kalite ve İSG kurallarını benimsemek
7. Değişime karşı açık olmak ve değişen koşullara uyum sağlamak
8. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
9. Ekip içerisinde uyumlu çalışabilmek ve ekibi yönetebilmek
10. Görev tanımını, görevi ile ilgili talimatları ve sorumluluklarını bilmek ve yerine getirmek
11. İnsan ilişkilerine özen göstermek
12. İşyeri çalışma prensiplerine uymak
13. İşyerinde doğru kişilere, zamanında ve doğru bilgi aktarabilmek
14. İşyerine ait araç, gereç ve malzemelerin kullanımına özen göstermek
15. Karşılaşılan sorunlar karşısında soğukkanlı olmak ve sorunlara çözüm üretebilmek
16. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
17. Kimyasal maddelerle çalışma kurallarına uymak
18. Makinelerin ve ürünün durumunu dikkatle denetlemek
19. Mesleki bilgilerini geliştirmeye önem vermek
20. Müşteri memnuniyetini tüm çalışmalarında ön planda tutmak
21. Problemleri eksiksiz olarak amirlerine aktarmak
22. Risk faktörleri konusunda duyarlı davranmak
23. Sorumluluğu dahilindeki iş ve işlemlerde inisiyatif alabilmek
24. Süreç kalitesine özen göstermek
25. Tehlike durumlarında ilgilileri bilgilendirmek
26. Yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı malzemeler konusunda dikkatli olmak
27. Yönetim tarafından tanımlanan üretim standartlarına uymak

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Bitim İşlemleri Operatörü (Seviye 4), meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

EK:

1. Meslek Standardı Hazırlayan Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi

Av. Başar AY ,	TTSİS/Genel Sekreter
Av. Samim ERGENELİ ,	TTSİS/Genel Sekreter Yardımcısı
Bora KOCAMAN ,	TTSİS/Araştırmacı
Av. Çiğdem SUBAŞI ,	TTSİS/Avukat

2. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

A.Kerim ARSLAN ,	ATT TEKSTİL/İnsan Kaynakları Müdürü
İbrahim UÇKUN ,	ATT TEKSTİL/Ön Hazırlık ve Apreden Sorumlu İşl. Müdür Yrd.
Lütfü TÖRNÜK ,	ORDU TEKSTİL/Baskı Müdürü
Nevzat SEYREK ,	PISA TEKSTİL/İnsan Kaynakları Uzmanı
Nurettin CELLİOĞLU ,	PISA TEKSTİL/Fikse ve Yıkama Sorumlusu
Salim OLFAZ ,	PISA TEKSTİL/Boya Teknisyeni
Süleyman KAYAŞ ,	METEM/Baskı Usta Öğretici
Sevinç AYDIN ,	ZORLUTEKS/Apre Şefi

3. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

Abeş İplik Mensucat Sanayi A.Ş.
Adana Sanayi Odası
Adana Ticaret Odası
Adıyaman Tekstil Hazır Giyim Kümelenme Derneği
Ak-Al Tekstil Sanayi A.Ş.
Akdeniz İhracatçı Birlikleri
Akdeniz Üniversitesi
Akfil Tekstil Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.
Akın Tekstil A.Ş.

Akinal Yünlü San. ve Tic. A.Ş.

Aksu İplik Dokuma ve Boya Apre Fab. T.A.Ş.

Ak-Tops Tekstil San. A.Ş.

Altınyıldız Mens. ve Konf. Fab. A.Ş.

Ankara Olgunlaşma Enstitüsü

Ankara Sanayi Odası

Ankara Ticaret Odası

Antalya İhracatçı Birlikleri

Atılım Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü

ATT Tekstil San. ve Tic. A.Ş.

Aydın Ticaret Odası

Babadağ Ticaret Odası

Bahariye Mens. San. ve Tic. A.Ş.

Balıkesir Sanayi Odası

Balıkesir Ticaret Odası

Başak Kadife Tekstil San. ve Tic. A.Ş.

Batı Anadolu Sanayici İşadamları Dernekleri Federasyonu

Beykent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü

Bischoff Roja Tekstil San. ve Tic. A.Ş.

Birlik Mens. Tic. ve San. İşl. A.Ş.

Bossa Tic. ve San. İşl. T.A.Ş.

Boyner San. Mens. Fab. A.Ş.

Broderi Narin İşlemeli Kumaş San. A.Ş.

Buldan Ticaret Odası

Bursa Tic. ve San. Odası

Ceyhan Ticaret Odası

Coats Türkiye İplik San. A.Ş.

Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil Bölümü

Denizli Sanayi Odası

Denizli Tekstil Konfeksiyon İhracatçı Birliği

Denizli Ticaret Odası

Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil Tasarımı Bölümü

Düzce Üniversitesi Düzce Meslek Yüksekokulu

Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Edip İplik San. ve Tic. A.Ş.

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege Giyim Sanayicileri Derneği

Ege İhracatçı Birlikleri

Eskişehir Sanayi Odası

Eskişehir Ticaret Odası

Ege Üniversitesi Emel Akın Yüksek Okulu

Ege Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi

Ege Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Tekstil Mühendisliği Bölümü

Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi

Gaziantep Sanayi Odası

Gaziantep Ticaret Odası

Gaziantep Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümü

Güney Mensucat San. ve Tic. A.Ş.

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birliği

Haliç Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü

Has Örme San. ve Tic. A.Ş.

Hasteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.

Herboy Örme San. ve Tic. A.Ş.

Işık Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü

İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği

İstanbul Rüştü Üzel Kız Meslek Lisesi

İstanbul Sanayi Odası

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği

İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçıları Birlikleri

İstanbul Teknik Üniversitesi Tekstil Teknolojileri ve Tasarımı Fakültesi

İstanbul Ticaret Odası

İpekiş Mensucat T.A.Ş.

İzmir Ticaret Odası

Karma Kokteyl Örmeye San.ve Tic. A.Ş.

Karsu Tekstil San.ve Tic. A.Ş.

Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.

Kayseri Sanayi Odası

Kayseri Ticaret Odası

Kocaeli Sanayi Odası

Konya Sanayi Odası

Konya Ticaret Odası

Kordsa Endüstriyel İplik ve Kordbezi San. A.Ş.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil Bölümü

Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Tekstil Bölümü

Maydın Çorapları A.Ş.

Mensa Mensucat San ve Tic. A.Ş.

Mersin Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil Bölümü

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarımı
Bölümü

Mithat Giyim San. ve Tic. A.Ş.

Narin Tekstil Endüstri A.Ş.

Pamuklu Tekstil Sanayicileri Birliği

Pamukkale Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümü Tekstil Teknolojisi Anabilim Dalı

Okan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü

Ordu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.

Ormo Yün İplik San ve Tic A.Ş.

Orta Anadolu Tic ve San İşl. T.A.Ş

Osmanbey Tekstilci İşadamları Derneği

Örme Sanayicileri Derneği

Özbucak San ve Tic A.Ş.

Öziplik İş Sendikası

Pisa Tekstil ve Boya Fab.A.Ş.

Sanko

Saray Halı A.Ş

Söktaş Tekstil San. ve Tic. A.Ş.

Süleyman Demirel Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümü

T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı

T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

Teknik Mensucat San. A.Ş.

Tekstil İşçiler Sendikası

Tekstüre Çorap San. ve Tic. A.Ş.

Temtaş Tekstil San. ve Tic. A.Ş.

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği

Türkiye Sentetik İplik Üreticileri Birliği

Türkiye Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sanayii, Teknoloji ve Tasarım Araştırma Geliştirme Vakfı

Türkiye Tekstil Terbiye Sanayicileri Derneği

Türkiye Tekstil Örne ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

Türk Standartları Enstitüsü

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu

Türkiye İhracatçılar Meclisi

Türkiye İş Kurumu

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Topkapı İplik San. Tic. A.Ş.

Uludağ İhracatçı Birlikleri

Uludağ Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümü

Vakko Tekstil ve Hazır Giyim San. İşl. A.Ş.

Yeditepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü

Yeşim Satış Mağazaları ve Tekstil Fabrikaları A.Ş.

Yükseköğretim Kurulu

Yünsa Yünlü San ve Tic. A.Ş

Zorlu Holding

4. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanları

Jak ESKİNAZİ ,	Başkan (Türkiye İhracatçılar Meclisi)
Yrd. Doç. Dr. Saliha AĞAÇ ,	Başkan Vekili (Yükseköğretim Kurulu)
Ahmet SARICA ,	Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Leyla ÖZDEMİR ,	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı)
Zehra YILDIZ ,	Üye (Sanayi ve Ticaret Bakanlığı)
Deniz MEGUS ,	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Atilla BAĞCUVAN ,	Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)
Ahmet Tahir GÜRSOY ,	Üye (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Pınar PEHLİVANOĞLU ,	Üye (Hak-İş Konfederasyonu)
Firuzan SİLAHŞÖR ,	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Hilal DOĞRUÖZ ÖZER ,	Sektör Sorumlusu (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Sinan GERGİN ,	Sektör Temsilcisi (Özürlüler İdaresi Başkanlığı)
Filiz YILDIZ ,	Davetli Uzman (Türkiye İhracatçılar Meclisi)
Meral YILMAZ ,	Davetli Uzman (Sanayi ve Ticaret Bakanlığı)
Mustafa CİRİTÇİ ,	Davetli Uzman (SANKO)
Selçuk AVCI ,	Davetli Uzman (SANKO)

5. MYK Yönetim Kurulu

Bayram AKBAŞ ,	Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi)
Prof. Dr. Oğuz BORAT ,	Başkan Vekili (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)
Yrd.Doç.Dr.Ömer AÇIKGÖZ ,	Üye (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Temsilcisi)
Prof.Dr.Yücel ALTUNBAŞAK ,	Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Dr.Osman YILDIZ ,	Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Celal KOLOĞLU ,	Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)